

Kommunedirektørens oppfølging av forvaltningsrevisjon selvkost vann og avløp

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

21.09.2022

Saknr

39/22

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE-217, TI-&58**Arkivsaknr** 21/11 - 15

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering
2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren komme tilbake med en ny orientering om fullføringen av arbeidet, senest 30.04.2023

Vedlegg

Særutskrift sak1 - Rapport fra forvaltningsrevisjon selvkost vann og avløp
Spørsmål om selvkost-14-9-22

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 19.01.2022 fikk kontrollutvalget fremlagt forvaltningsrevisjonsrapport på Selvkost vann og avløp i Indre Fosen kommune (sak 01/22), se vedlagt særutskrift. Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak i møtet:

Kontrollutvalget tar rapport fra forvaltningsrevisjon av selvkost vann og avløp til orientering og oversender den til kommunestyret med følgende innstilling:

1. *Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon selvkost vann og avløp til orientering.*
2. *Kommunestyret ber om at kommunedirektøren snarlig følger opp de svakheter som rapporten avdekker, deriblant:*
 - a. *Påse at klausulering av vannkilder blir gjort der dette er nødvendig*
 - b. *Sikre at arbeidet med beredskapsplaner og - øvelser blir ivaretatt tilfredsstillende*
 - c. *Sørge for at regelverket for selvkostfond for avløp blir håndtert i samsvar med regelverket, også for fondet fra Rissa kommune.*
3. *Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding innen 15.08.2022 på hvordan de svakheter som rapporten avdekker er fulgt opp.*

Kontrollutvalgets innstilling ble vedtatt i sin helhet av kommunestyret i sak 002/22 i møte 07.04.2022.

Kontrollutvalgets sekretariat mottok tilbakemelding fra administrasjonen den 15.09.2022. I brevet fremgår følgende om hvordan kommunen har jobbet for å følge opp anbefalingene:

a) Påse at klausulering av vannkilder blir gjort der dette er nødvendig

Under dette punktet opplyser kommunen at når det gjelder de kommunale vannverkene i Hasselvika/Fevåg ble det gjennomført frivillig skjønn med grunneiere på starten av 2000-tallet, og i forbindelse med dette ble det inngått klausuleringsavtaler med samtlige grunneiere for både hovedvannkilden Nordlaugen og reservevannskilden Sørvikvatnet.

Hovedvannkilden Nordlaugen ligger «avsidet» til og er således ikke utsatt for ytre påvirkninger utover aktiviteter knyttet til rekreasjon/turformål. Reservekilden Sørvikvatnet er aldri benyttet i vannproduksjon etter 2004.

Kommunen ser heller ingen utfordringer knyttet til ytre påvirkninger av selve kilden/nedbørsfeltet.

Kommunen mener disse avtalene fungerer som forutsatt også i dag, og konkluderer med at klausuleringsbestemmelsene fra 2004 fungerer greit.

Når det gjelder Råkvåg kommunale vannverk som omfatter hovedvannkilden Indre Osavatnet og reservevannkilden Ytre Osavatnet opplyser kommunen at vannkilden og nedbørsfeltet er tatt inn i kommuneplanens arealdel med «hensynssone». Dette medfører at det utøves aktsomhet ved behandling av søknader om nye tiltak (nybygg, utslipp osv). Har imidlertid ingen direkte rettskraftig virkning og er derved ikke godt nok for å sikre vannkilden mot uønsket aktivitet.

Kommunen har en pågående prosess med å sikre vannkilde og nedbørsfelt i tråd med Drikkevannsforskriften § 12, og beskyttelsestiltak er oppstartet. Det er imidlertid vanskelig å anslå hvor lang tid det vil ta å få gjennomført prosessen. Dette avhenger mye om det lykkes å gjennomføre frivillige avtaler eller rettslig skjønn/ekspropriasjon.

Skaugdal kommunale vannverk som omfatter hovedvannkilden Storvatnet forsyner drøyt 20 abonnenter. Kommunen opplyser at det er gjennomført flere ROS-analyser angående vannverket, senest i notat av 30.11.2021. Konklusjon i ROS er at fortsatt bruk av Storvatnet som vannkilde betinger visse risikoreduserende tiltak. Indre Fosen kommune må ta stilling til fortsatt bruk av Storvatnet som drikkevannskilde vs alternativ forsyning fra Rissa Vannverk SA sitt ledningsnett ved Rokset.

Kommunen opplyser at de ikke har klart å skaffe opplysninger vedrørende vannverket i Vanvikan som omfatter hovedvannkilde Litlkværnsjøen og reservekilden bekkeinntak Ramdalen, men at de jobber videre med dette. De forventer imidlertid at tidligere Leksvik kommune har inngått noen begrensninger ift. sikring av vannkilde/nedbørsfelt.

b) Sikre at arbeidet med beredskapsplaner og - øvelser blir ivaretatt tilfredsstillende

Kommunen opplyser at det gjennomføres øvelser sammen med private vannverk jevnlig. Sist 26.10.21. Videre samarbeider kommunen med de private vannverkene når det gjelder beredskap. Akkurat nå er det konkretisering av arbeidsplan på nød vann det jobbes med. Oppdatering av beredskapsplan og ROS pågår.

c) Sørge for at regelverket for selvkostfond for avløp blir håndtert i samsvar med regelverket, også for fondet fra Rissa kommune.

Kommunen opplyser at da kommunene slo seg sammen, valgte kommunen å slette memoriafond på vann og avløp. Rissa kommune hadde i tillegg avsatt fond på avløp, som ble videreført inn i Indre Fosen kommune. Dette var den praksisen som ble anbefalt og gjort av de aller fleste kommuner ved en sammenslåing. Etter sammenslåingen har kommunen forholdt seg til Envidans anbefalinger rundt fondsbruk og avsetninger. Kommunen mener de ikke har grunn til å betvile at Envidan kan dette regelverket. De har et stort antall kommuner som følger deres anbefalinger.

Vurdering

Kommunen har gitt en oppsummerende orientering til kontrollutvalget om hvordan anbefalingene fra rapporten har blitt fulgt opp. Tilbakemeldingen viser at kommunen har fulgt opp svakhetene som ble avdekt i rapporten, men at det fortsatt er noe som gjenstår før alt er ferdigstilt. I orienteringen er det ikke antydning noe tidsperspektiv for ferdigstillingen. Sekretariatet mener at kontrollutvalget bør få opplysninger om dette. Administrasjonen bør i tillegg orientere kontrollutvalget når arbeidet faktisk er fullført. Dette gjelder vedtakets punkt a og b om henholdsvis klausulering av vannkilder og beredskapsarbeid.

Når det gjelder etterlevelse av regelverket for selvkost mener sekretariatet at tilbakemeldingen er tilfredsstillende når det gjelder bruken av konsultentselskapet Envidans. Kommunen har imidlertid ikke redegjort for den manglende dokumentasjonen av fondet før

regnskapsåret 2020, som ble avdekket i rapporten. Kommunen skal ifølge regelverket kunne dokumentere beregningen av samlet selvkost for 5 år.

Kommunedirektøren har opplyst at administrasjonen vil møte i saken, og kan svare på eventuelle spørsmål fra utvalget.

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering. Utvalget bør likevel følge opp arbeidet til administrasjonen kan bekrefte at det er fullført.